

De rekening-courantschuld van de dga in echtscheiding

E.R. LANKESTER RA RV

Bij vrijwel alle echtscheidingen waarbij een van de echtelieden directeur-grotaandeelhouder (dga) is, is er sprake van een rekening-courantschuld van de dga aan zijn eigen besloten vennootschap (bv). Deze rekening-courantschuld speelt een rol bij de bepaling van de behoefte, de draagkracht en het vermogen van partijen en leidt in de praktijk tot veel discussie, mede vanwege misverstanden en onvoldoende kennis over wat een rekening-courantschuld nu feitelijk inhoudt en welke consequenties hier bij de financiële afwikkeling van een echtscheiding aan dienen te worden verbonden. In dit artikel zal ik een uiteenzetting geven van het ontstaan van rekening-courantschulden en hoe hiermee om te gaan bij het maken van financiële afspraken omtrent alimentatie en de verdeling/verrekening van het vermogen.

Rekening-courantschuld

Een rekening-courantschuld van een dga aan een bv ontstaat doordat de dga geld aan de bv onttrekt zonder dat dit wordt betiteld als salaris of dividend. Deze onttrekkingen kunnen bestaan uit naar privé overgemaakte bedragen, maar ook uit door de bv verrichte betalingen van privéverplichtingen. Veelal ontstaan rekening-courantschulden doordat de dga zichzelf om fiscale redenen een relatief laag brutosalaris toekent dat onvoldoende is om alle privé-uitgaven van te kunnen betalen. Derhalve wordt er dan dus naast het salaris en dividend geld van de bv geleend, dat veelal beschouwd kan worden als een voorschot op toekomstige dividenduitkeringen. Omdat deze privé-opnames door de dga niet worden beschouwd als salaris of dividend, is hierover niet direct inkomstenbelasting verschuldigd. Dat lijkt op het eerste gezicht aantrekkelijk en kan de dga dan ook verleiden om in plaats van dividend of salaris steeds geld in rekening-courant te blijven opnemen. Bedacht moet echter worden dat de hierdoor ontstane schuld aan de bv op enig moment weer zal moeten worden afgelost. Daarnaast moet er jaarlijks een marktconforme rente worden betaald over het niet-afgeloste deel van deze schuld. Deze rente leidt zakelijk tot met vennootschapsbelasting belaste inkomsten, maar is in privé niet aftrekbaar.

Fiscale consequenties

De Belastingdienst staat ondernemingen alleen toe leningen te verstrekken wanneer dit op zakelijk gronden gebeurt. Van een zakelijke lening is sprake wanneer er een overeenkomst aan ten grondslag ligt waarin afspraken zijn gemaakt

over het betalen van rente, aflossingen en zekerheden. In de praktijk gebeurt dit echter zelden. Veelal loopt de rekening-courantschuld in de loop der jaren op, wordt de rente niet betaald maar bijgeschreven en zijn er geen zekerheden gesteld. Wanneer partijen gaan scheiden, wordt door de dga vervolgens gesteld dat deze opgelopen schuld een groot probleem is en moet worden afgelost om fiscale problemen te voorkomen. Dit roept bij de wederpartij vaak de vraag op waarom dit ineens een probleem zou zijn terwijl de Belastingdienst dit tot de echtscheiding nooit ter discussie heeft gesteld. De reden hiervan is eenvoudig: de Belastingdienst controleert slechts steekproefsgewijs en heeft deze schuld klaarblijkelijk nog niet geconstateerd. Wanneer er op enig moment in de toekomst echter een fiscale controle komt, zal de dga moeten aantonen op welke wijze hij de rekening-courantschuld binnen een voor de Belastingdienst acceptabele periode zal gaan aflossen. Daarnaast kan gevraagd worden om zekerheden te verstrekken en de rente over de schuld daadwerkelijk te betalen. Indien dit niet mogelijk is, dan kan de Belastingdienst de rekening-courantschuld beschouwen als genoten nettosalaris of nettodividend dat zal worden gebruteerd. Het gevolg hiervan is uiteraard een forse naheffingsaanslag inkomstenbelasting.

Discussiepunten

Er zijn diverse redenen op grond waarvan de rekening-courantschuld in echtscheidingssituaties tot discussies leidt, waarvan ik hierna de belangrijkste benoem. Ik merk hierbij op dat ik in dit artikel uitsluitend zal ingaan op financiële discussiepunten:

1. Het is niet altijd duidelijk hoe de rekening-courantopnames door de onderneming konden worden gefinancierd.
2. De partner was niet op de hoogte dat er een (soms aanzienlijke) schuld is, welke veelal tot het te verdelen/verrekenen vermogen behoort.
3. Doordat er een grote schuld aan de bv is, is het vermogen van partijen aangetast en is er minder vermogen te verdelen/verrekenen dan verwacht.

Van een zakelijke lening is sprake wanneer er een overeenkomst aan ten grondslag ligt waarin afspraken zijn gemaakt over het betalen van rente, aflossingen en zekerheden.

4. Het is niet altijd duidelijk waaraan de bedragen zijn besteed die tot de rekening-courantschuld hebben geleid, hetgeen tot discussies bij zowel de verdeling/verrekening als de vaststelling van de huwelijksgelateerde behoefte leidt.
5. De dga stelt dat de rekening-courantschuld na de scheiding moet worden afgelost om fiscale problemen te voorkomen, welke aflossingen zijn/haar draagkracht verminderen.
6. Vanwege de rekening-courantopnames is er onvoldoende geld om de pensioenverplichtingen die in eigen beheer zijn gevormd af te kunnen storten.
7. De alimentatiegerechtigde stelt dat de opnames in het kader van de draagkrachtbepaling als inkomen dienen te worden beschouwd.

Vermogensverdeling/vermogensverrekening

Een veelvoorkomende situatie is dat de partner van de dga wel inzicht heeft in het geld dat maandelijks beschikbaar was dan wel in het uitgavenpatroon van het gezin, maar niet in de wijze waarop dit geld aan de onderneming werd onttrokken. Derhalve is niet bekend dat dit geld bestond uit nettosalaris en nettorekening-courantopnames in plaats van uitsluitend salaris en er hierdoor een schuld aan de bv is ontstaan. Omdat de partner bij de scheiding soms voor het eerst met deze schuld wordt geconfronteerd, leidt dit regelmatig tot discussies. In dit kader is het in ieder geval van belang dat er inzicht komt in wat er de afgelopen jaren aan salaris en rekening-courantopnames in privé is ontvangen en dit af te zetten tegen de mate van welstand waarin partijen leefden. Hiermee kan duidelijkheid worden verkregen over het ontstaan van de rekening-courantschuld.

Inzicht in de rekening-courantopnames kan veelal eenvoudig worden verkregen aan de hand van de grootboekuitdraaien uit de financiële administratie. Naast inzicht in de privé-opnames kan het van belang zijn om ook inzicht te krijgen in de bron waarmee deze rekening-courantopnames zijn gefinancierd. Hiertoe is inzicht in de kasstromen van de onderneming over de afgelopen jaren noodzakelijk. Op basis van kasstroomoverzichten kan

worden beoordeeld of (1) de opnames zijn gefinancierd uit de operationele kasstroom (de kasstroom uit de reguliere bedrijfsactiviteiten), of (2) dat de opnames zijn gefinancierd door middel van externe financieringen, of (3) door in te teren op in het verleden opgebouwd ondernemingsvermogen. Met deze informatie wordt de discussie over de rekening-courantschuld in het juiste perspectief geplaatst. Hierbij is het tevens van belang te beseffen dat wanneer de dga er voor zou hebben gekozen om zijn salaris te verhogen dan wel de privé-opnames als dividend aan te merken, er weliswaar geen schuld aan de bv zou zijn ontstaan, maar daartegenover het eigen vermogen van de onderneming ook lager zou zijn geweest. Derhalve is er in het kader van de vermogensverdeling/-verrekening sprake van communicerende vaten.

Ter verduidelijking van het voorgaande dient het volgende voorbeeld:

Stel dat de rekening-courantschuld per de peildatum € 100.000 bedraagt, het aandelenkapitaal € 20.000 en de winstreserves € 180.000. Op deze winstreserves rust een latente inkomstenbelastingclaim van 25%, oftewel € 45.000. Wanneer zowel de rekening-courantschuld als het eigen vermogen in de vermogensverdeling zouden worden betrokken, dan bedraagt het in privé ten aanzien van de onderneming te verdelen vermogen per saldo € 55.000:

Winstreserves	180.000
Af: aanmerkelijk belangclaim (box 2 25%)	-45.000
	135.000
Bij: Aandelenkapitaal	20.000
Af: Rekening-courantschuld	-100.000
Per saldo te verdelen	55.000

In geval de opnames van in totaal € 100.000 niet als rekening-courantschuld maar als nettodividend zouden zijn aangemerkt, dan zou de vennootschap € 133.333 brutodividend hebben moeten uitkeren om hiervan netto € 100.000 over te houden. Op de resterende winstreserves van € 46.667 rust dan een latente inkomstenbelastingclaim van 25% oftewel € 11.667. Er zou dan uiteraard geen rekening-courantschuld zijn. Per saldo zou het in privé te verdelen vermogen ook € 55.000 bedragen:

Winstreserves voor dividenduitkering	180.000
Af: dividenduitkering	-133.333
Winstreserves na dividenduitkering	46.777
Af: aanmerkelijk belangclaim (box 2 25%)	-11.667
	35.000
Bij: Aandelenkapitaal	20.000
Per saldo te verdelen	55.000

Dat is ook logisch, want in beide situaties is er door de dga netto hetzelfde bedrag aan de onderneming onttrokken:

Het voorgaande voorbeeld kan ook als volgt worden toegelicht aan de hand van een eenvoudige balans, zowel voor aflossing via dividend als na aflossing via dividend:

Balans voor aflossing rekening-courant

Activa		Passiva	
Materiële vaste activa	125.000	Eigen vermogen	
		Aandelenkapitaal	20.000
		Winstreserves	180.000
			200.000
		Langlopende schulden	60.000
Vlottende activa		Kortlopende schulden	
RC dga	100.000	Overige schulden	40.000
Overige vorderingen	25.000		
Liquide middelen	50.000		
Balanstotaal	300.000		300.000

Balans na aflossing rekening-courant

Activa		Passiva	
Materiële vaste activa	125.000	Eigen vermogen	
		Aandelenkapitaal	20.000
		Winstreserves	46.667
			66.667
		Langlopende schulden	60.000
Vlottende activa		Kortlopende schulden	
RC dga	0	Overige schulden	40.000
Overige vorderingen	25.000		
Liquide middelen	16.667		
Balanstotaal	166.667		166.667

In de bovenstaande balans na aflossing van de rekening-courantschuld zijn de winstreserves afgenomen met de dividenduitkering van bruto € 133.333 en de liquide middelen met 25% dividend-/inkomstenbelasting over deze uitkering. Met het resterende nettobedrag van € 100.000 is de rekening-courantschuld van de aandeelhouder aan de BV afgelost. Voor alle duidelijkheid: deze aflossing heeft uitsluitend op papier plaatsgevonden door in de administratie het netto uit te keren dividend af te boeken van de rekening-courant vordering op de dga. De enige geldstroom die feitelijk plaatsvindt, betreft het betalen van de dividend- en inkomstenbelasting.

Solvabiliteit en liquiditeit

Aan de hand van voorgaand voorbeeld wordt niet alleen inzichtelijk op welke wijze de rekening-courantschuld door de dga kan worden afgelost in geval er voldoende winstreserves en liquide middelen zijn, maar ook dat wanneer de rekening-courant nog niet is afgelost de balans een ander beeld van de financiële situatie geeft dan na

aflossing. Zo lijkt er vóór de aflossing sprake te zijn van een solvabiliteit (eigen vermogen ten opzichte van totaal vermogen) van 67% (€ 200.000 / € 300.000). Daarnaast lijkt er sprake te zijn van een positief werkkapitaal (vlottende activa plus liquide middelen minus kortlopende schulden) van € 135.000. Wanneer de rekening-courantpositie van € 100.000 echter wordt afgelost via een dividenduitkering resteert er een solvabiliteit van 40% (€ 66.667 / € 166.667) en nog slechts een gering werkkapitaal van € 1.667 (€ 25.000 + € 16.667 – € 40.000).

Uit het voorgaande voorbeeld kan worden afgeleid dat de financiële positie van de onderneming door de rekening-courantopnames is aangetast. Omdat de rekening-courantopnames zoals eerder aangegeven in feite veelal een voorschot betreffen op dividend, geeft de tweede balans veel beter inzicht in de financiële situatie dan de eerste balans. Dit omdat de eerste balans de indruk wekt dat de onderneming op korte termijn weer over het geld kan beschikken dat aan de dga is uitgeleend, hetgeen feitelijk echter niet zo is. Oftewel: de presentatie van de rekening-courantvordering op de dga onder de kortlopende bezittingen zorgt ervoor dat er een te positief beeld ontstaat van de solvabiliteit en liquiditeit van de onderneming. Een uitzondering hierop betreft uiteraard de situatie dat de dga in privé over voldoende liquide middelen beschikt om de rekening-courantschuld aan de BV direct terug te kunnen betalen.

Onvoldoende winstreserves

Wanneer er onvoldoende winstreserves zijn om de rekening-courantschuld via een dividenduitkering af te kunnen lossen, dan betekent dit vrijwel altijd dat er in het verleden meer geld door de dga is opgenomen dan er op basis van de winstgevendheid verantwoord was. Het gevolg kan zijn dat er bankschulden in de onderneming zijn ontstaan, of er

Wanneer partijen gaan scheiden, wordt door de dga vervolgens gesteld dat deze opgelopen schuld een groot probleem is en moet worden afgelost om fiscale problemen te voorkomen.

vanwege de privé-opnames onvoldoende liquide middelen beschikbaar zijn voor investeringen of de pensioenverplichting in eigen beheer. Dit laatste is mogelijk, omdat afschrijvingen en pensioendotaties ten laste van de winst worden verantwoord maar niet direct tot uitgaven leiden. Hierdoor is de kasstroom tijdelijk groter dan de winst, waarbij het uiteraard de bedoeling is dat een deel van de liquide middelen door de onderneming wordt aangehouden voor toekomstige investeringen en pensioenbetalingen.

Wanneer het voorgaande zich voordoet, kan dit tot grote problemen leiden wanneer de dga ook in privé over onvoldoende middelen beschikt om de rekening-courantschuld af te kunnen lossen. Zo kan de Belastingdienst zich

op het standpunt stellen dat de ondernemer gelden aan de onderneming heeft onttrokken die bedoeld waren ter dekking van de pensioenvoorziening in eigen beheer en er dus in feite een pensioenuitkering heeft plaatsgevonden voor de pensioengerechtigde leeftijd, hetgeen niet is toegestaan. Het gevolg hiervan kan zijn dat de gehele pensioenvoorziening door de Belastingdienst wordt teruggedraaid en hierover direct vennootschapsbelasting en inkomstenbelasting verschuldigd is alsmede een boete (revisierente).

Een ander probleem kan ontstaan vanwege de uitkerings-toets die per 1 oktober 2012 is ingevoerd bij de Wet vereenvoudiging en flexibilisering bv-recht (de zogenaamde Flex-bv). Hierbij dient het bestuur te beoordelen of de vennootschap na een uitkering in staat is haar opeisbare schulden te kunnen blijven voldoen. Zo dit niet het geval

Ter beoordeling van de draagkracht dient uiteraard niet het uitgavenpatroon in het verleden leidend te zijn, maar het vanaf heden in redelijkheid te verwerven inkomen.

is, kunnen het bestuur en de aandeelhouders oftewel in dit geval de dga hoofdelijk aansprakelijk worden gesteld voor de tekorten van de vennootschap. Uiteraard had dit in een eerder stadium moeten worden voorkomen, maar wanneer dat niet is gebeurd is het in ieder geval noodzakelijk dat er een goed aflossingsplan komt teneinde de hiervoor vermelde problemen zoveel als mogelijk te minimaliseren.

Waardering onderneming

In geval de waarde van een onderneming tot het te verdelen/verrekenen vermogen behoort, dan zal er bij de waardering van de bv rekening moeten worden gehouden met deze vordering van de bv op de dga privé. Zo wordt de rekening-courantvordering van de bv op de dga bij een DCF¹ waardering beschouwd als een niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbaar bezit en om die reden opgeteld bij de contante waarde van de verwachte vrije geldstromen. Wanneer de hiermee in privé corresponderende schuld aan de bv ook in de verrekening/verdeling wordt betrokken, loopt de vordering van de bv op privé weg tegen de schuld in privé aan de bv. Dat is ook logisch, want door het overmaken van geld van de bv naar privé is de dga per saldo uiteraard niet rijker of armer geworden. Dat laatste is pas het geval wanneer het opgenomen geld in privé wordt geconsumeerd.

Verrekening opgepotte winsten

Ten aanzien van de vermogensverrekening merk ik tot slot op dat er bij het bepalen van het tussen partijen

te verrekenen vermogen in geval van een periodiek verrekenbeding vaak discussie ontstaat over de omvang van de niet uitgekeerde (opgepotte) winsten en meer in het bijzonder welk deel hiervan uitgekeerd kan worden zonder de continuïteit van de onderneming in gevaar te brengen. Dit vanwege het bepaalde in artikel 1:141 lid 4 BW. Wanneer er onvoldoende liquide middelen zijn, kan dan de indruk bestaan dat de onderneming niet in staat is om een deel van de winstreserves uit te keren. In geval er echter in het verleden gelden aan de dga zijn geleend in de vorm van verstrekte leningen en/of rekening-courantopnames, dan kan ten aanzien van deze bedragen in ieder geval geconcludeerd worden dat de winstreserves voor dit deel reeds (netto) zijn uitgekeerd aan de dga. Derhalve dienen de winstreserves alsdan ten minste voor de hoogte van de vorderingen van de bv op de dga in de verrekening te worden betrokken. Hierbij ga ik ervan uit dat de hier in privé tegenover staande schulden aan de bv ook in de verrekening worden betrokken. In de vermogensverrekening lopen deze bedragen dan tegen elkaar weg, hetgeen ook logisch is gezien het feit dat de rekening-courantopnames in feite voorschotbetalingen op toekomstige dividenduitkeringen betreffen.

Draagkracht en behoefte

Hiervoor is uitgebreid toegelicht dat de tijdens het huwelijk ontstane rekening-courantschuld na het huwelijk op enig moment zal moeten worden afgelost en dat dit soms mogelijk is via een papieren dividenduitkering. Indien dit geheel of gedeeltelijk niet mogelijk is en er na het huwelijk uit het inkomen aflossingen dienen plaats te vinden van de rekening-courantschuld, doet zich vervolgens de vraag voor of en zo ja in hoeverre deze aflossingen ten laste van de draagkracht mogen worden gebracht. Op basis van de Tremanormen (post 18) dient bij de bepaling van de draagkracht in beginsel immers met alle schulden die zijn aangegaan ten behoeve van de gemeenschappelijke huishouding vóór de samenwoning van de echtgenoten werd verbroken rekening te worden gehouden. Het is echter ook zo dat het aflossen van schulden tot een toename van het vermogen leidt. Zeker in geval er een gelijke verdeling van het vermogen tussen de beide partners heeft plaatsgevonden doet zich dan de vraag voor in hoeverre het redelijk is dat de alimentatiegerechtigde na de scheiding via een lagere alimentatie in feite mee gaat betalen aan deze vermogensvorming. Daar staat tegenover dat deze aflossingen soms onvermijdelijk zijn en tot gevolg hebben dat de alimentatieplichtige dga dit geld op dat moment niet beschikbaar heeft om alimentatie mee te kunnen betalen.

Zoals eerder opgemerkt is de dga over de rekening-courantschuld aan de bv rente verschuldigd. De vraag doet zich dan voor of deze rente als last dient te worden betrokken in de draagkrachtberekening. Gegeven het feit dat deze rente daadwerkelijk is verschuldigd, lijkt dit een logische gedachte. Bedacht moet echter worden dat deze rente is verschuldigd aan de bv en voor de bv derhalve tot

¹ DCF: Discounted Cash Flow methode – dit is een door waardeerders veel gebruikte waarderingmethode waarbij de waarde van een onderneming wordt bepaald op basis van de toekomstig verwachte vrije geldstromen.

inkomsten leidt. Omdat het in redelijkheid te verwerven inkomen van de dga wordt gerelateerd aan de inkomsten van de bv, betekent dit dat de dga zich op grond van deze rente-inkomsten een hoger inkomen uit de bv kan doen toekomen. Oftewel: wanneer in de draagkrachtberekening aan de lastenkant rekening wordt gehouden met de privé-rentelasten over de rekening-courantschuld dan dient aan de inkomstenkant tevens rekening te worden gehouden met een hoger (bruto) inkomen dat de dga vanwege deze rente-inkomsten van de bv kan ontvangen.

Een ander belangrijk discussiepunt betreft het vraagstuk van de draagkracht en behoefte in relatie tot de rekening-courantopnames die hebben plaatsgevonden. Hierbij komt het nog steeds regelmatig voor dat de draagkracht van ondernemers ten onrechte wordt gerelateerd aan de winstgevendheid/kasstroom in de afgelopen jaren, waarbij daarnaast vaak de vergissing wordt gemaakt dat de rekening-courantopnames in deze periode ook van belang zijn bij de beoordeling van de inkomenssituatie en daarmee de draagkracht van de dga. Het salaris, de dividenduitkeringen en de rekening-courantopnames in de afgelopen jaren geven echter uitsluitend inzicht in de gelden die in de afgelopen jaren aan de onderneming voor privé zijn onttrokken, oftewel de mate van welstand waarin er werd geleefd. Derhalve is dit een referentiekader om de huwelijksgelateerde behoefte te kunnen bepalen.

Ter beoordeling van de draagkracht dient uiteraard niet het uitgavenpatroon in het verleden (dat veelal mede is gefinancierd via rekening-courantopnames) leidend te zijn, maar het vanaf heden in redelijkheid te verwerven inkomen. In een dga-situatie wordt hieronder verstaan het inkomen dat een dga vanaf heden redelijkerwijs aan de verwachte inkomsten (winst/kasstroom) van de onderneming kan onttrekken zonder dat de continuïteit van de onderneming in gevaar komt. Hierbij zal uiteraard worden gekeken naar de winstgevendheid en kasstromen in het verleden, maar dan uitsluitend als referentiekader om te beoordelen wat er vanaf heden in redelijkheid verwacht kan worden. Derhalve dient een ondernemer op basis van de laatste Tremanormen dan ook recente (concept) jaarrekeningen inclusief kasstroomoverzichten en prognoses te overleggen. Voor meer informatie omtrent deze materie verwijst ik onder meer naar de toelichting bij post 65 in het meest recente Trema-rapport alsmede de artikelen 'Alimentatie en de ondernemer: de verhouding tussen winst, kasstromen en draagkracht' (*EB* februari 2012) en 'Draagkracht van ondernemers in crisistijd' (*REP* 2010, nr. 1).

Volledigheidshalve voeg ik hieraan toe dat de rekening-courantopnames, maar bijvoorbeeld ook de dividenduitkeringen die in de afgelopen jaren hebben plaatsgevonden geen relatie hoeven te hebben met de winstgevendheid/kasstroom in die jaren. Het kan immers ook zijn dat er jarenlang naast het salaris niet of nauwelijks uitkeringen aan privé hebben plaatsgevonden waardoor er in de onderneming vermogensvorming heeft plaatsgevonden. Wanneer dit vermogen

op een later moment alsnog aan privé wordt uitgekeerd, dan wordt er ingeteerd op dit in het verleden opgebouwde vermogen in plaats van dat er sprake is van het uitkeren van in dat jaar door de onderneming gegenereerde gelden. Ook in dit licht bezien is het derhalve gevaarlijk om aan het historische gedrag van de ondernemer conclusies te verbinden ten aanzien van het huidige in redelijkheid te verwerven inkomen.

Tot slot merk ik op dat het in redelijkheid te verweven inkomen niet alleen van belang is voor de bepaling van de draagkracht, maar ook een rol speelt bij de waardebepaling. De waarde van een onderneming is immers veelal gebaseerd

Rekening-courantopnames van de dga spelen op meerdere fronten een belangrijke rol bij de financiële afwikkeling van echtscheidingen.

op de verwachte toekomstige winstgevendheid/kasstromen. Bij een waardering in het kader van een echtscheiding dient bij de bepaling van de verwachte winsten/kasstromen rekening te worden gehouden met een gelijk inkomen van de dga als waarmee bij de bepaling van de draagkracht rekening wordt gehouden. Dit omdat hetzelfde inkomen anders zowel in de verdeling als in de draagkracht wordt betrokken en er dus impliciet van uit wordt gegaan dat hetzelfde geld tweemaal kan worden besteed.

Samenvatting

Samengevat is de conclusie dat de rekening-courantopnames van de dga op meerdere fronten een belangrijke rol spelen bij de financiële afwikkeling van echtscheidingen. Inzicht in de rekening-courantopnames is noodzakelijk om de mate van welstand waarin partijen hebben geleefd te kunnen beoordelen. Daarnaast is inzicht in de kasstromen noodzakelijk ter beoordeling van de wijze waarop de rekening-courantschuld door de onderneming is gefinancierd.

In geval er sprake is van een verrekenbeding en de niet uitgekeerde winstreserves tot het te verrekenen vermogen behoren, kan veelal worden gesteld dat de in de vennootschap opgebouwde winstreserves ten minste uitkeerbaar en daarmee verrekenbaar zijn voor het bedrag dat in rekening-courant reeds (netto) is opgenomen als voorschot op dividend.

Ter beoordeling van de draagkracht van een dga is het van belang te onderkennen dat de in het verleden gepleegde rekening-courantopnames alleen aantonen dat het in het verleden mogelijk is gebleken om naast het salaris en dividend nettobedragen aan de onderneming te onttrekken. Dit zegt uiteraard niets over de vraag of dat in de toekomst ook mogelijk zal zijn. Daarvoor is inzicht in de actuele financiële situatie en goed onderbouwde prognoses noodzakelijk.

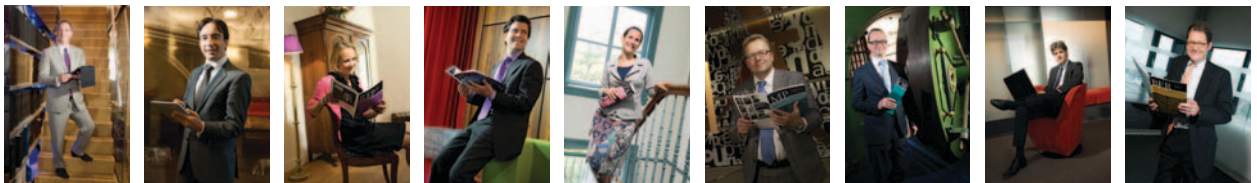

Ten aanzien van de rekening-courantschuld zal moeten worden beoordeeld of de vennootschap over voldoende winstreserves en liquide middelen beschikt om de rekening-courantschuld geheel of gedeeltelijk weer af te kunnen lossen via een dividenduitkering. In die situatie kunnen de rekening-courantsopnames worden beschouwd als een voorschot op een dividenduitkering. Een andere optie is uiteraard aflossing van de rekening-courantschuld vanuit liquide middelen in privé. Zo dit alles niet mogelijk is, zal er in de toekomst uit het netto-inkomen aflossing

moeten plaatsvinden waarbij onder meer beoordeeld moet worden of en zo ja in welke mate dit van invloed is op de draagkracht van een dga.

Over de auteur

Edwin R. Lankester RA RV is venoot bij Boringa & Lankester registeraccountants in Nieuwveen, een financieel advieskantoor met onder meer als specialisatie het adviseren in echtscheidingszaken waarbij ondernemers zijn betrokken.

De Praktijk van
Ferry, Erik, Laurien,
Mark, Mieke, Jolling,
Rieme-Jan, Rik en Toon

DE PRAKTIJKBLADEN VAN SDU

SDU PRAKTIJKBLADEN: RECHT IN DE PRAKTIJK

Met de Praktijkbladen van Sdu leest u op een ontspannen wijze over alle ontwikkelingen binnen uw vakgebied. De deskundige redactie volgt jurisprudentie, rechtspraak en literatuur op de voet en vertaalt nieuwe inzichten naar leesbare, verdiepende en praktijkgerichte artikelen. Hiermee bent u altijd op de hoogte van de laatste ontwikkelingen en kunt u uw cliënten op de juiste wijze adviseren.

Voor bijna ieder juridisch vakgebied is er een Praktijkblad in de vorm van een tijdschrift, online en app voor iPhone & iPad, inclusief een wekelijks e-zine. Zo blijft u bij op de manier die bij u past, waar en wanneer u dat wilt.

Oordeel zelf. Kijk op www.rechtindepraktijk.nl voor een gratis proefabonnement.

Sdu UITGEVERS